

Bruksela, 14 listopada 2025 r.
(OR. en)

15465/25

PECHE 404

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 14 listopada 2025 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

---

Nr dok. Kom.: C(2025) 7655 final

Dotyczy: KOMUNIKAT KOMISJI
Poprawa przejrzystości i zarządzania w przydziale uprawnień do połowów przez państwa członkowskie: vademecum dotyczące stosowania art. 16 i 17 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa

---

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument C(2025) 7655 final.

Zał.: C(2025) 7655 final

Bruksela, dnia 14.11.2025 r.
C(2025) 7655 final

KOMUNIKAT KOMISJI

Poprawa przejrzystości i zarządzania w przydziale uprawnień do połowów przez państwa członkowskie: vademecum dotyczące stosowania art. 16 i 17 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa

KOMUNIKAT KOMISJI

Poprawa przejrzystości i zarządzania w przydziale uprawnień do połowów przez państwa członkowskie: vademecum dotyczące stosowania art. 16 i 17 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa

1. WPROWADZENIE

Uprawnienia do połowów stanowią określone ilościowo prawne upoważnienie do łowienia⁽¹⁾ i mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia zrównoważonego zarządzania wspólnymi zasobami naturalnymi, które w przypadku nadmiernej eksploatacji mogą ulec wyczerpaniu. Przydzielając dostępne im uprawnienia do połowów państwa członkowskie muszą pamiętać o tym, że spoczywa na nich obowiązek zarządzania wspólnymi zasobami naturalnymi i ich ochrony. Jednocześnie zasobami rybnymi należy zarządzać w sposób spójny z celami w zakresie osiągania korzyści ekonomicznych, społecznych i w dziedzinie zatrudnienia. Ponadto jak podkreślono w Europejskim pakcie na rzecz wszechoceanu⁽²⁾, zdrowe oceany i praktyki regeneracyjne przyczynią się do utrzymania źródeł dochodów, zwłaszcza w społecznościach nadbrzeżnych, oraz do zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego, w tym dla przyszłych pokoleń.

Przydział krajowych uprawnień do połowów w sposób obiektywny i przejrzysty jest gwarancją równego traktowania rybaków, buduje zaufanie między zainteresowanymi stronami oraz promuje zrównoważone wykorzystanie zasobów i ochronę środowiska morskiego, od którego zależą zasoby rybne, a ostatecznie rybołówstwo. Przejrzysty przydział może również przyczynić się do zapobiegania konfliktom między podmiotami gospodarczymi, flotami lub segmentami floty. Przydział uprawnień do połowów można ponadto wykorzystać do sprostania pojawiającym się wyzwaniom i stworzenia dla statków rybackich zachęt, aby używały selektywnych narzędzi połowowych, co zarazem będzie bodźcem do bardziej zrównoważonych zachowań i stosowania bardziej zrównoważonych rozwiązań, a jednocześnie nagrodą za takie podejście.

W komunikacie Komisji z 2023 r. w sprawie funkcjonowania rozporządzenia w sprawie WPRyb⁽³⁾ podkreślono w kontekście poprawy zarządzania WPRyb, że podstawą dobrych rządów jest również zwiększona przejrzystość. Położono w nim nacisk na wymóg

---

⁽¹⁾ Zgodnie z definicją zawartą w art. 4 pkt 32 rozporządzenia Rady (WE) nr 1224/2009 (rozporządzenie w sprawie kontroli): „*uprawnienia do połowów*” oznaczają określone ilościowo prawne upoważnienie do łowienia, wyrażone jako połowy lub nakład połowowy. Prawne upoważnienie do łowienia może również obejmować ograniczenia techniczne i geograficzne dotyczące tego, w jaki sposób, kiedy i gdzie można prowadzić operacje połowowe.

⁽²⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Europejski pakt na rzecz wszechoceanu. COM(2025) 281 final. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0281>. Sekcja 4 Ochrona i wzmocnienie pozycji społeczności nadbrzeżnych i wysp.

⁽³⁾ „Wspólna polityka rybołówstwa dziś i jutro: pakt na rzecz rybołówstwa i oceanów paktem na rzecz zrównoważonego, opartego na nauce, innowacyjnego i sprzyjającego włączeniu społecznemu zarządzania rybołówstwem”, COM(2023) 103 final (jako część szerszego pakietu dotyczącego rybołówstwa i oceanów). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52023DC0103>.

określony w art. 17 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa („rozporządzenie w sprawie WPRyb”)⁽⁴⁾, zgodnie z którym przy przydzielaniu uprawnień do połowów państwa członkowskie muszą stosować przejrzyste i obiektywne kryteria, między innymi o charakterze środowiskowym, społecznym i ekonomicznym. W komunikacie z 2023 r. potwierdzono również zobowiązanie Komisji do współpracy z organami naukowymi i państwami członkowskimi w celu dalszej oceny i zapewnienia przejrzystości tych kryteriów oraz ich zgodności z przepisami WPRyb. Celem było zachęcenie do stosowania kryteriów, które mogą sprzyjać zrównoważonym praktykom połowowym i wspierać rybaków zajmujących się rybołówstwem na małą skalę i połowami przybrzeżnymi i obsługujących prawie 75 % wszystkich statków rybackich zarejestrowanych w UE oraz reprezentujących prawie połowę wszystkich miejsc pracy w sektorze rybołówstwa.

W nawiązaniu do tego zobowiązania w niniejszym komunikacie Komisja zachęca państwa członkowskie do działania na rzecz poprawy zarządzania w odniesieniu do przydziału uprawnień do połowów na cztery sposoby, a mianowicie przez: 1) poprawę przejrzystości i informowania; 2) sprawiedliwość; 3) zapewnienie dokładności przekazywanych informacji oraz 4) adekwatność metod przydziału.

W niniejszym komunikacie zachęca się również państwa członkowskie do zastanowienia się nad systemami i metodami stosowanym przez nie obecnie przy przydzielaniu tych uprawnień do połowów w celu promowania zrównoważonych praktyk połowowych i wspierania rybaków zajmujących się rybołówstwem na małą skalę i połowami przybrzeżnymi.

W załączniku do niniejszego komunikatu (pt. *Vademecum dotyczące przydziału uprawnień do połowów przez państwa członkowskie*) przedstawiono ustalenia Komisji dotyczące stosowania art. 16 i 17 rozporządzenia w sprawie WPRyb, z uwzględnieniem zaangażowania państw członkowskich i zainteresowanych stron oraz otrzymanych od nich informacji zwrotnych⁽⁵⁾. Załącznik zawiera również wytyczne dotyczące stosowania przez państwa członkowskie tych artykułów przy przydzielaniu uprawnień do połowów statkom pływającym pod ich banderą.

2. JAŚNIEJSZE INFORMOWANIE O METODACH PRZYDZIAŁU: POPRAWA PRZEJRYSTOŚCI

Art. 16 ust. 6 rozporządzenia w sprawie WPRyb zobowiązuje państwa członkowskie do informowania Komisji o stosowanych przez nie metodach przydziału uprawnień do połowów statkom pływającym pod ich banderą. Ten obowiązek sprawozdawczy jest

---

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE ([Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22](#)).

⁽⁵⁾ Więcej szczegółów dotyczących informacji zwrotnych można znaleźć w dokumentach wymienionych w załączniku, głównie w sprawozdaniach Komitetu Naukowo-Technicznego i Ekonomicznego ds. Rybołówstwa (STECF) 20-14, 22-14 i 23-17.

ważny ze względu na przejrzystość⁽⁶⁾ oraz potrzebny Komisji i państwom członkowskim do monitorowania tendencji i wyników.

Praktyka pokazała jednak, że państwa członkowskie informowały Komisję na różne sposoby, z różną częstotliwością i podając różne dane. Z tego względu utrudnione jest uzyskanie jasnego obrazu tego, jak odbywa się przydział uprawnień do połowów w odniesieniu do niektórych stad, flot i regionów. W związku z tym w załączniku do niniejszego komunikatu zachęca się państwa członkowskie, aby przy składaniu sprawozdań Komisji zgodnie z art. 16 ust. 6 uwzględniały określone minimalne informacje.

Ponadto kluczowe znaczenie dla dobrych rządów ma większa przejrzystość wobec zainteresowanych stron. Zachęca się zatem państwa członkowskie, aby przekazywały zainteresowanym stronom informacje na temat metod stosowanych przez nie przy przydzielaniu uprawnień do połowów, stosowanych kryteriów określonych w art. 17 rozporządzenia w sprawie WPRyb i wagi przypisanej każdemu kryterium, a także uzasadnienie tej wagi.

Państwa członkowskie muszą zapewnić zgodność stosowanych metod i kryteriów z wymogami rozporządzenia w sprawie WPRyb (głównie art. 17). W związku z tym Komisja zwraca się do państw członkowskich o upewnienie się, czy zgodność ta znajduje należyte odzwierciedlenie w przekazywanych informacjach: (i) Czy przekazywane informacje wskazują na przejrzystość i obiektywizm kryteriów? (ii) Czy wagi kryteriów środowiskowych, społecznych i ekonomicznych są jasno określone? (iii) Czy informacje te obejmują wszystkie przydzielone uprawnienia do połowów?

3. PRYZDZIELANIE UPRAWNIEN DO POŁOWÓW W CELU PROMOWANIA ZRÓWNOWAŻONYCH PRAKTYK POŁOWOWYCH I WSPIERANIA RYBAKÓW ZAJMUJĄCYCH SIĘ RYBOŁÓWSTWEM NA MAŁĄ SKALĘ I POŁOWAMI PRZYBRZEŻNYMI

Przy opracowywaniu przez państwa członkowskie systemu przydziału ważne jest dostosowanie go do celów WPRyb, zapewniające zrównoważony charakter działalności połowowej i utrzymujące wystarczającą elastyczność, aby umożliwić sektorowi rybołówstwa UE dostosowanie się do pojawiających się wyzwań.

Informacje zgromadzone przez Komisję i przeanalizowane przez Komitet Naukowo-Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa (STECF) wskazują na znaczne rozbieżności w zgłoszonych metodach przydziału i stosowaniu kryteriów, w tym środowiskowych, społecznych i ekonomicznych.

Komisja ma świadomość, że to na państwach członkowskich spoczywa odpowiedzialność za wybór stosowanych przez nie systemów przydziału oraz że do ich prerogatyw należy określenie odpowiednich wag w odniesieniu do wybranych przez nie kryteriów środowiskowych, społecznych i ekonomicznych. Ze względu na różnorodność sektora i rybołówstwa w poszczególnych państwach członkowskich jasne jest, że uniwersalne podejście nie stanowiłoby odpowiedniego rozwiązania.

⁽⁶⁾ Jak stwierdzono w komunikacie z 2023 r. pt. „Wspólna polityka rybołówstwa dziś i jutro” (COM(2023) 103 final): „Podstawą dobrych rządów jest również zwiększona przejrzystość”. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023DC0103>.

W szczególności państwa członkowskie nie są zobowiązane do przydzielania uprawnień do połowów podmiotom stosującym najbardziej zrównoważone praktyki połowowe ani rybakom prowadzącym działalność na małą skalę.

Komisja jest jednak zobowiązana do oceny zgodności tych metod przydziału z celami WPRyb.

W tym kontekście Komisja zwraca uwagę na ducha art. 17, odzwierciedlonego w motywie 33 rozporządzenia w sprawie WPRyb: *Państwa członkowskie powinny propagować odpowiedzialne połowy przez zapewnianie zachęt tym podmiotom, które prowadzą połowy w sposób najmniej zagrażający środowisku oraz zapewniający społeczeństwu największe korzyści.*

Na podstawie odpowiedzi na kwestionariusze i konsultacji z zainteresowanymi stronami Komisja stwierdziła występowanie pewnej inercji pod względem sposobu, w jaki państwa członkowskie przydzielają uprawnienia do połowów, w tym zauważyła, że niektóre ze zgłoszonych metod nie wydają się odpowiednio uwzględniać nowych wyzwań, przed którymi staje rybołówstwo UE.

Jest to szczególnie widoczne w przypadku rybaków zajmujących się łodziowym rybołówstwem przybrzeżnym, których, ogólnie rzecz biorąc, w większym stopniu dotyczą wyzwania⁽⁷⁾, takie jak kryzys energetyczny, naturalna zmienność stad (liczebność i rozmieszczenie), konkurencja o użytkowanie przestrzeni morskiej, zmiana klimatu, degradacja środowiska morskiego, gatunki inwazyjne lub nieuczciwa konkurencja ze strony nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (połowów NNN).

Komisja uznaje ważną rolę łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego, która to działalność obejmuje prawie 70 % statków we flocie UE. Szczególny nacisk kładzie na ściślejsze powiązania tego rybołówstwa ze strukturą społeczną i gospodarczą społeczności rybackich, jego bliższy związek ze środowiskiem lokalnym, społeczeństwem oraz jego ważną rolę w kulturze i dziedzictwie Europy. Uznanie dla tej roli znajduje wyraz we wsparciu obejmującym: (i) preferencyjny dostęp do wód UE do 12 mil morskich przewidziany w rozporządzeniu w sprawie WPRyb; (ii) wsparcie finansowe w wysokości do 100 % w ramach Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury (EFMRA)⁽⁸⁾ oraz (iii) pewne odstępstwa na podstawie rozporządzenia w sprawie kontroli⁽⁹⁾.

Dokonywany przez państwa członkowskie na podstawie art. 17 przydział uprawnień do połowów mógłby lepiej odzwierciedlać ważną rolę łodziowego rybołówstwa

---

⁽⁷⁾ Komitet Naukowo-Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa (STECF), The 2024 Annual Economic Report on the EU Fishing Fleet [Roczne sprawozdanie gospodarcze za 2024 r. dotyczące floty rybackiej UE] (STECF 24-03 i 24-07), PRELLEZO, R., SABATELLA, E.C., VIRTANEN, J., TARDY MARTORELL, M. i GUILLEN, J. (red.), Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2024, doi:10.2760/5037826, JRC139642. Rozdział 2.7 Unijna flota łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego. S. 45–60. <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC139642>.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1139 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury.

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009 z dnia 20 listopada 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa, zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2842.

przybrzeżnego, np. przez dostosowanie, w celu budowania odporności, metod przydziału do szczególnych potrzeb określonych w ramach krajowego programu EFMRA w odniesieniu do rybaków prowadzących działalność na małą skalę.

4. CO MOGĄ ZROBIĆ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE, ABY POPRAWIĆ ZARZĄDZANIE PRZY PRYZDZIELANIU UPRAWNIEŃ DO POŁOWÓW

A. Budowanie zaufania opartego na przejrzystości i komunikacji

Metody przydziału mogą być złożone, a niektóre zainteresowane strony wyraziły chęć lepszego zrozumienia stosowanych metod i kryteriów, na których się one opierają. W związku z tym oprócz wymogów prawnych dotyczących informowania Komisji przez państwa członkowskie o sposobie przydzielania uprawnień do połowów statkom pływającym pod ich banderą, państwa te zachęca się do wzmocnienia narzędzi informacyjnych i komunikacyjnych oraz do **proaktywnego informowania zainteresowanych stron** o stosowanych metodach przydzielania uprawnień do połowów (kwotach i nakładzie połowowym) i ich uzasadnieniu.

Komisja podkreśla, że art. 17 mógłby być narzędziem reagowania na nowe wyzwania, przed którymi staje rybołówstwo UE. Wyzwania te można przezwyciężyć przez promowanie dialogu i aktywniejsze angażowanie wszystkich zainteresowanych stron w przydzielanie uprawnień do połowów przez państwa członkowskie.

B. Budowanie zaufania opartego na sprawiedliwości

Komisja zachęca **państwa członkowskie do podjęcia dalszych działań w celu wykorzystania pełnego potencjału art. 17 do promowania zrównoważonych praktyk połowowych i wspierania rybaków zajmujących się rybołówstwem na małą skalę i połowami przybrzeżnymi.**

Po pierwsze, Komisja zwraca się do państw członkowskich o zastanowienie się nad przykładowymi kryteriami podanymi w art. 17 oraz nad wpływem przydziału uprawnień do połowów na rzecz: (i) statków o większym oddziaływaniu na środowisko niż inne statki obecne w ich flotach; (ii) statków, które w przeszłości nie przestrzegały przepisów; lub (iii) statków, które wypierają tradycyjną działalność lub ugruntowaną zrównoważoną działalność gospodarczą.

Po drugie, Komisja zachęca państwa członkowskie do wdrożenia działań wspierających rybaków prowadzących działalność na małą skalę oraz do wykorzystania wszystkich możliwości przewidzianych w art. 17, które mogłyby stwarzać zachętę do długoterminowego zrównoważenia w tych połowach, zwłaszcza w przypadku połowów o mniejszym oddziaływaniu na środowisko.

C. Budowanie zaufania w oparciu o dokładność dostarczonych informacji

Rodzaj, ilość i poziom szczegółowości informacji przekazywanych przez państwa członkowskie są bardzo zróżnicowane⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁰⁾ Zob. np. Komitet Naukowo-Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa (STECF), Social Data in Fisheries [Dane społeczne w obszarze rybołówstwa] (STECF 23–17), Van Hoof, L., Goti, L., Tardy Martorell, M. i Guillen, J. (red.), Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2024, doi:10.2760/982497, JRC136326. <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC136326>.

W związku z tym Komisja zwraca się do państw członkowskich, aby poinformowały ją, zgodnie z art. 16 ust. 6, oraz zainteresowane strony, w celu zapewnienia przejrzystości i dobrych rządów, o metodach i kryteriach przydziału stosowanych **w odniesieniu do wszystkich uprawnień do połowów**. Obejmuje to kwoty i nakład połowowy na wodach UE oraz uprawnienia do połowów przyznane państwom członkowskim na wodach międzynarodowych i na mocy umów międzynarodowych (takich jak umowy ustanawiające regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem, umowy o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów lub inne rodzaje umów dwustronnych lub wielostronnych).

Komisja zwraca się do państw członkowskich o zgłaszanie stosowanych przez nie metod przydziału z uwzględnieniem trzech kategorii kryteriów, o których mowa w art. 17, tj. kryteriów **środowiskowych, społecznych i ekonomicznych**.

Przejrzystość i komunikacja z zainteresowanymi stronami, jako kluczowe elementy dobrych rządów, są również istotne w odniesieniu do uprawnień do połowów podlegających przekazywalnym koncesjom połowowym, pomimo wyłączenia ich w art. 16 ust. 6 z obowiązku informowania Komisji.

D. Budowanie zaufania w oparciu o adekwatność metod przydziału

Komisja zachęca państwa członkowskie do stosowania kryteriów przydziału uprawnień do połowów, zgodnie z art. 17 rozporządzenia w sprawie WPRyb, w celu stwarzania zachęt do przystosowania się do pojawiających się wyzwań. **Metody przydziału nie powinny osłabiać zdolności państw członkowskich do szybkiego reagowania** na nieoczekiwane problemy.

Komisja zachęca państwa członkowskie do opracowania metod przydziału obejmujących możliwość ponownego przydzielenia niewykorzystanych uprawnień do połowów w sposób terminowy, przejrzysty i aktywny.

Komisja zachęca również państwa członkowskie do przeprowadzania okresowych ocen systemów przydziału w celu zapewnienia, aby **stosowane metody i kryteria były nadal adekwatne i odpowiednie** w stosunku do aktualnych potrzeb sektorów rybołówstwa tych państw.

5. WNIOSEK

W celu uzyskania jaśniejszego obrazu metod przydzielania uprawnień do połowów Komisja współpracuje z państwami członkowskimi, STECF i zainteresowanymi stronami⁽¹¹⁾.

Mając na uwadze ten proces, Komisja zachęca państwa członkowskie do podjęcia dalszych działań w celu wykorzystania pełnego potencjału oferowanego przez art. 17 do promowania zrównoważonych praktyk połowowych i wspierania rybaków zajmujących się rybołówstwem na małą skalę i połowami przybrzeżnymi.

⁽¹¹⁾ Ostatnie opublikowane sprawozdanie, o którym mowa powyżej: Komitet Naukowo-Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa (STECF) – Social Data in Fisheries [Dane społeczne w obszarze rybołówstwa] (STECF 23–17).

Komisja zachęca państwa członkowskie do zastanowienia się nad głównymi problemami, z którymi borykają się rybacy zajmujący się rybołówstwem na małą skalę, oraz do wykorzystania art. 17 w celu zapewnienia wsparcia i przestrzeni dla niektórych statków rybackich zasługujących na dostęp do uprawnień do połowów, który pozwoli im nadal wносить wkład w zrównoważone rybołówstwo i funkcjonowanie społeczności rybackich.

Aby zwiększyć zaufanie do polityki, Komisja zachęca państwa członkowskie do lepszego informowania zainteresowanych stron o sposobie przydziału uprawnień do połowów.

W dalszej kolejności Komisja zachęca państwa członkowskie do zastanowienia się nad metodami i kryteriami stosowanymi przy przydzielaniu uprawnień do połowów, mając na uwadze potrzebę promowania zrównoważonych praktyk połowowych, wspierania rybaków zajmujących się rybołówstwem na małą skalę i połowami przybrzeżnymi oraz poprawy komunikacji i przejrzystości. Jest gotowa udzielać państwom członkowskim wsparcia w tym zakresie.